

Zarządzenie Nr 28/10
Burmistrza Kaluszyna
z dnia 26 lipca 2010 r.

w sprawie zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miejskim w Kaluszyńie

Na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity – Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) oraz w oparciu o „Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych”, stanowiące załącznik do Komunikatu Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 15, poz. 84) zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. Określa się zasady i tryb zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miejskim w Kaluszyńie.
2. Ilekroć w niniejszym zarządzeniu jest mowa o:
 - 1) Urzędzie – należy przez to rozumieć Urząd Miejski w Kaluszyńie.
 - 2) komórce organizacyjnej – należy przez to rozumieć referaty i pozostałe jednoosobowe komórki organizacyjne w Urzędzie.
 - 3) ryzyku – należy przez to rozumieć prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia mającego negatywny wpływ na wykonywanie zadań bądź osiągnięcie celów;
 - 4) wpływie ryzyka – należy przez to rozumieć przewidywane skutki dla realizowania zadań i osiągnięcia celów spowodowane przez zdarzenie objęte ryzykiem;
 - 5) prawdopodobieństwie ziszczenia się ryzyka – należy przez to rozumieć częstotliwość występowania zdarzenia objętego ryzykiem;
 - 6) istotności ryzyka – należy przez to rozumieć kombinację wpływu ryzyka i prawdopodobieństwa jego ziszczenia się;
 - 7) akceptowanym poziomie ryzyka – należy przez to rozumieć ustalony w niniejszym zarządzeniu poziom istotności ryzyka, przy którym nie jest wymagane podejmowanie działań przeciwdziałających ryzyku;
 - 8) zarządzaniu ryzykiem – należy przez to rozumieć proces identyfikacji, oceny i przeciwdziałaniu ryzyku; proces ten obejmuje także monitorowanie ryzyka i środków podejmowanych w celu jego ograniczenia;
 - 9) osoby kierujące – należy przez to rozumieć kierowników referatów, pracowników jednoosobowych stanowisk pracy, Zastępcę burmistrza, Skarbnika Gminy Kaluszyn, Sekretarza Gminy Kaluszyn.

10) koordynatorze zarządzania ryzykiem – należy przez to rozumieć Burmistrza Kałuszyna.

11) mechanizmach kontroli zarządczej – należy przez to rozumieć wszystkie działania i procedury podejmowane lub ustanawiane w celu zwiększenia prawdopodobieństwa realizacji zadań i osiągnięcia celów, w tym zwłaszcza:

- a) dokumentację systemu kontroli zarządczej (procedury, instrukcje, wytyczne),
- b) dokumentowanie poszczególnych zdarzeń,
- c) zatwierdzanie operacji,
- d) podział obowiązków,
- e) nadzór,
- f) rejestrowanie istotnych odstępstw od zasad zapisanych w procedurach, instrukcjach czy wytycznych
- g) ograniczenie dostępu do zasobów materialnych, finansowych i informacyjnych.

§ 2.

1. Celem zarządzania ryzykiem w Urzędzie jest:

- 1) usprawnienie procesu planowania;
- 2) zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji zadań i osiągnięcia celów;
- 3) zapewnienie kierownictwu Urzędu wczesnej informacji o zagrożeniach dla realizacji wyznaczonych celów i zadań;
- 4) zapewnienie odpowiednich mechanizmów kontroli zarządczej.

2. Zarządzanie ryzykiem odbywa się według zasad:

- 1) integracji z procesem zarządzania;
- 2) powiązania z celami i zadaniami Urzędu;
- 3) przypisania odpowiedzialności;
- 4) proporcjonalności działań przeciwdziałających ryzyku do jego istotności.

§ 3.

Proces zarządzania ryzykiem obejmuje:

- 1) identyfikację i określenie kategorii ryzyka;

- 2) dokonanie oceny ryzyka oraz odniesienie go do akceptowalnego poziomu ryzyka;
- 3) ustalenie metody przeciwdziałania ryzyku;
- 4) monitorowanie procesu zarządzania ryzykiem i dokonywanie zmian.

§ 4.

1. Identyfikacji i oceny ryzyka oraz ustalenia metody przeciwdziałania ryzyku dokonuje się raz w roku w terminie do 30 grudnia.
2. Identyfikacji i oceny ryzyka oraz ustalenia metody przeciwdziałania ryzyku dokonują osoby kierujące poszczególnymi komórkami organizacyjnymi.
3. dokumentacja związana z zarządzaniem ryzykiem i jego oceną prowadzona jest na stanowisku pracy ds. organizacyjno- kadrowych i oświatowych.

§ 5.

1. Identyfikacja ryzyka polega na ustaleniu ryzyka zagrażającego poszczególnym celom i zadaniom Urzędu oraz realizacji budżetu Gminy Kałuszyn.
2. Podczas identyfikacji ryzyka należy przeanalizować:
 - 1) cele i zadania realizowane przez Urząd;
 - 2) cele i zadania realizowane przez jednostki organizacyjne Gminy Kałuszyn;
 - 3) realizację budżetu Gminy Kałuszyn;
 - 4) zagrożenia, związane z osiąganiem celów i realizowaniem zadań Urzędu, związane z realizacją celów i zadań jednostek organizacyjnych Gminy Kałuszyn oraz realizacją budżetu Gminy Kałuszyn wraz z ich wewnętrznymi i zewnętrznymi przyczynami oraz możliwymi scenariuszami rozwoju zdarzeń.
3. Podczas identyfikacji ryzyka stosowana jest kategoryzacja ryzyka.
4. Ustala się następujące kategorie (obszary) ryzyka:
 - 1) ryzyko finansowe;
 - 2) ryzyko dotyczące zasobów ludzkich;
 - 3) ryzyko działalności;
 - 4) ryzyko zewnętrzne.
5. Przykłady ryzyka występującego w ramach poszczególnych kategorii (obszarów określa załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 6.

1. Ocena ryzyka polega na określeniu wpływu i prawdopodobieństwa ziszczenia się ryzyka a następnie ustaleniu jego istotności.
2. Określenie wpływu ryzyka polega na ustaleniu przewidywalnych skutków jakie będzie miało, dla realizacji zadania, osiągania celu i realizacji budżetu Gminy Kałuszyn, wystąpienie zdarzenia objętego ryzykiem. Do określania wpływu używany jest opis jakościowy przy zastosowaniu skali ocen: wysoki, średni, niski.

3. Określenie prawdopodobieństwa ziszczenia się ryzyka polega na określeniu przewidywanej częstotliwości występowania zdarzenia objętego ryzykiem w trakcie roku. Do określenia prawdopodobieństwa stosowany jest opis jakościowy przy zastosowaniu skali ocen: wysokie, średnie, niskie.

4. Podczas określania wpływu i prawdopodobieństwa ziszczenia się ryzyka stosowane są zasady zawarte w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia.

5. W oparciu o dokonaną ocenę wpływu i prawdopodobieństwa ziszczenia się ryzyka ustala się następujący poziom istotności ryzyka, zgodnie z macierzą istotności ryzyk, zawartą w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia:

- 1) ryzyko poważne, tj. ryzyko o wysokim wpływie oraz wysokim lub średnim prawdopodobieństwie oraz średnim wpływie i w wysokim prawdopodobieństwie,
- 2) ryzyko umiarkowane, tj. ryzyko o wysokim wpływie i niskim prawdopodobieństwie, ryzyko o średnim wpływie oraz średnim lub niskim prawdopodobieństwie, a także ryzyko o niskim wpływie i wysokim prawdopodobieństwie;
- 3) ryzyko nieistotne tj. ryzyko o niskim wpływie i niskim, bądź średnim prawdopodobieństwie.

§ 7.

1. Ryzykiem akceptowalnym jest ryzyko nieistotne. Ryzyka umiarkowane i poważne przekraczają akceptowalny poziom ryzyka.
2. Ryzyko przekraczające akceptowalny poziom ryzyka wymaga ustalenia i podjęcia działań ograniczających je do tego poziomu poprzez zmniejszenie jego wpływu lub prawdopodobieństwa ziszczenia się (przeciwdziałanie ryzyku).

§ 8.

1. Metodami przeciwdziałania ryzyku są:
 - 1) działanie (kontrolowanie ryzyka) – stosowanie mechanizmów kontroli zarządczej;
 - 2) przeniesienie ryzyka – przekazanie ryzyka podmiotowi zewnętrznemu np. w drodze ubezpieczenia;
 - 3) wycofanie się.
2. W celu określenia metody przeciwdziałania ryzyku należy przeanalizować:
 - 1) przyczyny (źródła) ryzyka i możliwe scenariusze rozwoju wydarzeń;
 - 2) istniejące mechanizmy kontroli stosowane w celu ograniczenia lub uniknięcia tego ryzyka;
 - 3) skuteczność istniejących mechanizmów kontroli, tj. zakres w jakim przeciwdziałają ryzyku, a poprzez to ułatwiają lub utrudniają realizację ustalonych celów i zadań.

§ 9

1. Na podstawie dokonanej identyfikacji i oceny ryzyka oraz i określenia metody przeciwdziałania ryzyku, osoby kierujące komórkami organizacyjnymi wypełniają „Arkusze identyfikacji, oceny i przeciwdziałania ryzyku”, zwany dalej „Arkuszem”, według wzoru zamieszczonego w załączniku nr 3 do niniejszego zarządzenia.
2. Odnotowania w Arkuszach wymagają wszystkie zidentyfikowane ryzyka natomiast dla ryzyka przekraczającego akceptowalny poziom ryzyka (ryzyka poważne i umiarkowane) należy podać planowane metody ograniczenia go do akceptowalnego poziomu.
3. Arkusze przedkładane są koordynatorowi zarządzenia ryzykiem w terminie do 30 stycznia każdego roku za rok poprzedni.

4. Arkusze podlegają zatwierdzeniu przez koordynatora zarządzania ryzykiem.
5. W terminie do końca marca każdego roku sporządza się zbiorczy raport identyfikacji ryzyk za rok poprzedni, przekraczających akceptowany poziom ryzyka (ryzyko poważne i umiarkowane) oraz planowane metody ograniczania go do akceptowanego poziomu.
6. Celem doprowadzenia ryzyka do poziomu akceptowalnego koordynator zarządzania ryzykiem wspólnie z osobami kierującymi zapewniają stosowanie metod przeciwdziałania ryzyku ustalonych w Arkuszach a w razie zaistniałej potrzeby przygotowują projekty stosownych aktów wewnętrznych określających mechanizmy kontroli w celu ich wprowadzenia do stosowania.

§ 10

1. Zidentyfikowane ryzyko oraz ustalone metody jego ograniczania do akceptowanego poziomu są na bieżąco oceniane (monitorowane) przez:
 - 1) osoby kierujące, które oceniają poziom zidentyfikowanego ryzyka oraz skuteczność stosowanych metod jego ograniczenia;
 - 2) osoby kierujące komórkami organizacyjnymi w ramach bieżącego zarządzania Urzędem, w tym w szczególności w trakcie porad.
2. Wyniki oceny, o której mowa w ust. 1 wykorzystywane są do poprawy efektywności zarządzania ryzykiem oraz usprawnienia systemu kontroli zarządczej.
3. O wystąpieniu ważnych zmian w ocenie ryzyka lub ujawnieniu zagrożeń w wyniku monitorowania osoba kierująca niezwłocznie powiadamia bezpośredniego kierownika jednostki celem podjęcia działań zaradczych.

§ 11

Wykonanie zarządzania powierza się osobom kierującym komórkami organizacyjnymi Urzędu Miejskiego.

§ 12

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

BURMISTRZ

Marian Soszuński